

Kemikalietillsynen

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2009/10:167 Kemikalietillsynen och en följdmotion.

I propositionen föreslås ändrade tillsynsbestämmelser i 26 kap. miljöbalken. Förslagen syftar till att skapa förutsättningar för en mer ändamålsenlig och effektivare organisation för kemikalietillsynen. Det kommunala ansvaret att utöva tillsyn över hanteringen av kemiska produkter som följer direkt av lagen tas bort. Kommunernas kemikalietillsyn regleras i stället på förordningsnivå. Alla bestämmelser i miljöbalkens tillsynskapitel, dvs. även de om egenkontroll och miljörapport, ska gälla vid tillsyn över att EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde följs. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att lämna de prover av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara som behövs för tillsynen. Om det finns särskilda skäl, ska den som lämnat provet ha rätt till ersättning. Dessutom ska den som lämnat provet inte behöva ersätta myndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prover om det finns särskilda skäl för det. Arbetsmiljöverket och Transportstyrelsen får ett utökat ansvar för tillsynen över EU:s kemikalierregistreringsförordning. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottet tillstyrker med en lagteknisk justering regeringens lagförslag och ställer sig bakom de bedömningar som regeringen har gjort i propositionen. Motionen avstyrks.

I betänkandet finns en reservation (S, MP, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	7
Kemikalietillsynen	7
Reservationen	14
Tillsynsorganisation på kemikalieområdet, punkt 2 (S, MP, V)	14
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	16
Propositionen	16
Följdmotionen	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Kemikalietillsynen**

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i miljöbalken,
- b) lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1060),
- c) lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364),
- d) lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160) med den ändringen
dels att uttrycket ”lagen (2010:000) om ändring” i rubriken och
ingressen ska bytas ut mot ”lagen (2010:905) om ändring”,
dels att uttrycket ”plan- och bygglagen (2010:000)” i fjärde stycket
ska bytas ut mot ”plan- och bygglagen (2010:900)”. Därmed bifaller
riksdagen proposition 2009/10:167 punkterna 1–4.

2. **Tillsynsorganisation på kemikalieområdet**

Riksdagen avslår motion 2009/10: MJ13.

Reservation (S, MP, V)

Stockholm den 16 november 2010

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Johan Löfstrand (S), Christine Jönsson (M), Helén Pettersson i Umeå (S), Rune Wikström (M), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Johan Hultberg (M), Åsa Romson (MP), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD), Åsa Coenraads (M), Nina Lundström (FP), Roger Tiefensee (C) och Christina Höj Larsen (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 1 mars 2007 att tillkalla en särskild utredare (dir. 2008:73) med uppdrag att göra en översyn av svensk kemikalielagstiftning med avseende på tillsyn, avgifter och vad som därutöver följer av ikraftträdandet av EU:s kemikalieregistreringsförordning, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1, Celex 32006R1907). ”Reach” är en förkortning av engelskans ”Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals”.

Utredningen antog namnet Reachutredningen. Utredningens uppdrag innebar i huvudsak att analysera och lämna förslag till de författningsändringar som bedöms nödvändiga till följd av ikraftträdandet av kemikalieregistreringsförordningen och hur det nationella tillsynsansvaret som en följd av kemikalieregistreringsförordningen och övrig kemikalielagstiftning lämpligen bör fördelas mellan olika myndigheter. I oktober 2007 överlämnade utredningen delbetänkandet Reach – genomförande och sanktioner, vilket föranledde lagändringar som trädde i kraft den 1 juni 2008. I juni 2008 överlämnade utredningen sitt slutbetänkande Kemikalietillsyn – organisation och finansiering (SOU 2008:73).

Lagförslagen, se *bilaga 2*, har granskats av Lagrådet och har justerats i enlighet med Lagrådets förslag.

I ett av lagförslagen, förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160), föreslår utskottet att regeringens lagförslag kompletteras med gällande SFS-nummer.

Bakgrund

Miljöbalken

När bestämmelserna i de centrala lagarna på miljöområdet fördes samman till en miljöbalk, betonade regeringen i förarbetena till miljöbalken att det var angeläget att även tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen samordnades. För att det skulle vara möjligt att åstadkomma en samordning av tillsynsbestämmelserna i miljöbalken bedömde regeringen att fördelningen av tillsynsansvaret behövde ske på förordningsnivå. Efter viss kritik från remissinstanserna mot att det inte skulle framgå direkt av balken vilka

som ansvarar för tillsynen preciserades regeringens bemyndigande i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken så att det framgår att tillsynen utövas av Naturvårdsverket, generalläkaren, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna i enlighet med vad regeringen bestämmer. Remisskritiken föranledde också att kommunernas tillsynsansvar över delar av miljö- och hälsoskyddet, hanteringen av kemiska produkter och avfallshanteringen kom att regleras direkt i 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken.

Eftersom fördelningen av ansvaret för tillsynen i huvudsak sker på förordningsnivå innehåller förarbetena till miljöbalken endast en översiktlig beskrivning av utgångspunkterna för fördelningen av ansvaret för kemikalietillsynen (prop. 1997/98:45, Del 1, s. 510 f.). I fråga om Kemikalieinspektionens tillsynsansvar ansåg regeringen att det var lämpligt att myndigheten fortsatte att ha det ansvar för tillsynen över tillverkare, importörer och andra leverantörer som myndigheten hade enligt lagen (1985:426) om kemiska produkter. Regeringen ansåg vidare att kommunerna borde få större ansvar för kemikaliekontrollen, vilket innebar att kommunerna som grundprincip skulle utöva all tillsyn över återförsäljare och yrkesmässiga användare. Däremot ansåg regeringen inte att länsstyrelsen borde ha något generellt ansvar för kemikalietillsynen. Eftersom det var lämpligt att miljöskyddstillsynen och kemikalietillsynen följdes åt, fick länsstyrelsen ändå ansvar för kemikalietillsynen vid de tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter där myndigheten redan hade ansvar för miljöskyddstillsynen. Förarbetena till miljöbalken nämner inget om tillsyn över varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt.

Kemikalierregistreringsförordningen

Den 18 december 2006 beslutades EU:s kemikalierregistreringsförordning. Kemikalierregistreringsförordningen trädde i kraft den 1 juni 2007 och börjar gälla stegvis under en period av elva år från ikraftträdandet.

Kemikalierregistreringsförordningen har ersatt 40 existerande förordningar och direktiv inom EU och är en gemensam och harmoniserad lagstiftning för alla EU:s medlemsstater. Syftet med förordningen är att ta ett helhetsgrepp över hälso- och miljörisker samt att öka företagens konkurrenskraft genom skapandet av en gemensam inre marknad. Företagen får ett tydligare ansvar för att undersöka sina kemiska ämnens hälso- och miljöfarlighet. Företagen ska riskbedöma och redovisa hur vissa ämnen ska hanteras på ett säkert sätt. Särskilt farliga ämnen får inte användas utan tillstånd. Dessutom innehåller förordningen regler som berör ämnen i varor, dvs. inte enbart ämnen i kemiska produkter. Förordningen gäller inte fullt ut för alla ämnen och användningsområden. Exempelvis finns undantag för bl.a. bekämpningsmedel, läkemedel, livsmedel och foder.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändrade tillsynsbestämmelser i 26 kap. miljöbalken. Förslagen syftar till att skapa förutsättningar för en mer ändamålsenlig och effektivare organisation för kemikalietillsynen. Det kommunala ansvaret att utöva tillsyn över hanteringen av kemiska produkter som följer direkt av lagen tas bort. Kommunernas kemikalietillsyn regleras i stället på förordningsnivå. Alla bestämmelser i miljöbalkens tillsynskapitel, dvs. även de om egenkontroll och miljörapport, ska gälla vid tillsyn över att EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde följs. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att lämna de prover av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara som behövs för tillsynen. Om det finns särskilda skäl, ska den som lämnat provet ha rätt till ersättning. Dessutom ska den som lämnat provet inte behöva ersätta myndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prover om det finns särskilda skäl för det. Arbetsmiljöverket och Transportstyrelsen får ett utökat ansvar för tillsynen över EU:s kemikalierregistreringsförordning.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets överväganden

Kemikalietillsynen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar med en lagteknisk justering regeringens lagförslag och avslår en motion om att en generell översyn bör göras över tillsynen på kemikalieområdet (MP).

Jämför reservation (S, MP, V).

Propositionen

Regeringen föreslår att kommunens generella ansvar enligt 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken för att inom kommunen utöva tillsyn över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap. miljöbalken tas bort.

Ett nytt bemyndigande förs in i 26 kap. miljöbalken enligt vilket regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att lämna prover. Om det finns särskilda skäl ska den som lämnat ett prov ha rätt till ersättning. Den som lämnat ett prov behöver inte stå för kostnaden för undersökning och provtagning om det finns särskilda skäl för det.

Regeringen föreslår att Arbetsmiljöverket får ett större ansvar för tillsyn över att EU:s kemikalierregistreringsförordning följs. Transportstyrelsen får motsvarande ansvar som Arbetsmiljöverket för tillsynen över att kemikalierregistreringsförordningen följs när det gäller arbetsmiljön på fartyg.

Vidare föreslås i propositionen att bestämmelserna om verksamhetsutövarns egenkontroll och miljörapport görs tillämpliga på EU-förordningar i frågor inom miljöbalkens tillämpningsområde genom ändring av 26 kap. 5 § miljöbalken.

Lagändringarna träder enligt regeringens förslag i kraft den 1 januari 2011. Om ett tillsynsärende har inletts före ikraftträdandet ska 26 kap. 3 § miljöbalken tillämpas i sin äldre lydelse.

Motionen

Enligt motion 2009/10:MJ13 (MP) bör regeringen efter en generell översyn av tillsynen på kemikalieområdet återkomma till riksdagen med ett mer genomarbetat förslag till tillsyn på kemikalieområdet.

Utskottets ställningstagande

Behovet av en tydlig tillsynsorganisation på kemikalieområdet

Den nuvarande organisationen för tillsyn enligt miljöbalken över kemiska produkter, biotekniska organismer och varor omfattar myndigheter på central, regional och lokal nivå. Regeringen har med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken meddelat förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (tillsynsförordningen).

Kemikalieinspektionen har enligt punkt D1 i bilagan till tillsynsförordningen ansvar för tillsynen över tillverkare och andra primärleverantörer som släpper ut kemiska produkter, varor och biotekniska organismer på marknaden med avseende på deras produkter och varor. Kemikalieinspektionens tillsynsansvar är genom texten ”med avseende på deras produkter och varor” avgränsat till bestämmelser som är knutna till kemikalierna som sådana, exempelvis bestämmelser om märkning och annan produktinformation.

Länsstyrelsen har enligt punkt B1 i bilagan till tillsynsförordningen ansvar för tillsyn över verksamheter. I den mån verksamheten omfattar kemikaliehantering utövar länsstyrelsen tillsyn över de föreskrifter eller villkor i tillståndet som rör miljöpåverkan från kemikaliehanteringen. Enligt punkt D2 i bilagan har länsstyrelsen ansvar för tillsynen i frågor om skydd av den yttre miljön vid hantering av kemiska produkter, varor och biotekniska organismer i miljöfarliga verksamheter enligt vad som följer av länsstyrelsens ansvar för tillsynen över tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet enligt punkt B. Det är inte tydligt vad som omfattas av länsstyrelsens ansvar för kemikalietillsyn enligt punkt D2. Regleringen kan uppfattas som en dubbelreglering av det ansvar som följer av punkt B, men den kan också uppfattas som ett ansvar för tillsyn över efterlevnaden av vissa föreskrifter meddelade med stöd av 14 kap. miljöbalken, t.ex. Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24). I propositionen redovisas att vissa länsstyrelser i sina årsredovisningar till regeringen uppgett att de saknar ansvar för tillsyn enligt 14 kap. miljöbalken. Andra har skrivit att de saknar tillsynsobjekt och ytterligare en grupp har angett att de uppfattat att ansvaret omfattar tillsyn enligt 14 kap. på de anläggningar som är tillståndspliktiga enligt 9 kap. miljöbalken.

Det kommunala ansvaret för kemikalietillsynen enligt 26 kap. 3 § miljöbalken är begränsat till att avse hantering av kemiska produkter. Med hantering avses ett antal förfaranden enligt definitionen i 14 kap. 2 § 6 miljöbalken, bl.a. saluhållande, överlåtelse, lagring och användning. Där emot exkluderas import och export och annan införsel och utförsel. Det kommunala tillsynsansvaret över kemikaliehantering som följer av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken innebär att kommunen och Kemikalieinspek-

tionen har ett dubbelt tillsynsansvar över primärleverantörers hantering av kemiska produkter. Kommunens tillsynsansvar är också dubblerat med länsstyrelsens ansvar enligt punkt D2.

Det står inledningsvis i punkt D att punkten anger de statliga myndigheter som, förutom den kommunala nämnden, har ansvaret för tillsynen när det gäller kemiska produkter och biotekniska organismer. Som anförs i propositionen innebär den skrivningen en otydlighet i fråga om det kommunala tillsynsansvaret. Det är oklart om skrivningen innebär att regeringen med stöd av 26 kap. 3 § första stycket har förordnat att kommunen alltid har ett parallellt ansvar med de statliga myndigheterna i fråga om kemikalietillsynen, vilket skulle innebära ett mer långtgående kommunalt tillsynsansvar än det som följer av 26 kap. 3 § tredje stycket. En sådan tolkning skulle också innebära att kommunerna har ansvaret för tillsyn över varor, trots att det i 26 kap. 3 § tredje stycket endast anges att kommunen har tillsynsansvar över kemiska produkter. I dag bedriver också flera kommuner tillsyn över varor trots att författningsstödet för en sådan tillsyn är oklart. En annan tolkning är att skrivningen i inledningen till punkt D endast syftar på regleringen i 26 kap. 3 § tredje stycket.

Som en följd av ikraftträdandet av EU:s kemikalierregistreringsförordning och inrättandet av Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) kommer de nationella myndigheternas arbetsuppgifter och rutiner att förändras, inte minst avseende tillsynsarbetet. Kemikalierregistreringsförordningen har av regeringen och riksdagen bedömts vara den enskilt viktigaste processen för uppfyllandet av miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö (prop. 2004/05:150, bet. 2005/06:MJU3, rskr. 2005/06:48). Utskottet instämmer i att det därför är viktigt att tillsynssystemet säkerställer att intentionerna med kemikalierregistreringsförordningen får genomslag.

Utskottet anser sammanfattningsvis att organisationen i många avseenden är otydlig, vilket riskerar att medföra att tillsyn bedrivs ineffektivt eller i värsta fall inte alls. Myndigheterna har ibland dubbla tillsynsansvar, vilket innebär att flera myndigheter utövar tillsyn över en verksamhet i syfte att kontrollera samma regler. En följd av dubbla tillsynsansvar är att företag kan få besök av olika tillsynsmyndigheter som utövar tillsyn över samma bestämmelser. Det innebär en onödig belastning för företagen. Den oklara ansvarsfördelningen gör det svårt för myndigheterna att samverka och att åstadkomma en likvärdig och effektiv tillsyn. Ett otydligt ansvar för tillsynen medför också ett otydligt ansvar för tillsynsvägledningen.

Som redovisas i propositionen bör ansvarsfördelningen för tillsynen på kemikalieområdet tydliggöras och koncentreras till färre myndigheter. I stället för att sprida tillsynen mellan alla myndigheter som har kompetens inom kemikalieområdet bör Kemikalieinspektionen samverka med myndigheter som Arbetsmiljöverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att tillgodose behovet av kompetens. Det bör som huvudregel undvikas att två eller fler myndigheter kontrollerar efterlevanden av samma regel. Tillsynen över användningen av kemiska produkter och

varor bör så långt som möjligt integreras med tillsynen över den verksamhet där produkten eller varan används. I en organisation med ett tydligare ansvar kan tillsynsmyndigheternas samlade kunskaper, kompetenser och resurser användas effektivt och regeringens möjligheter att styra myndigheterna underlättas. Utskottet avstyrker med denna redovisning motion 2009/10:MJ13 (MP).

Kemikalieinspektionens tillsyn över kemiska produkter

Som anförs i propositionen bör Kemikalieinspektionens nuvarande ansvar för tillsyn över att bestämmelserna i 14 kap. och föreskrifter meddelade med stöd av det kapitlet kvarstå.

Med primärleverantör avses den som tillverkar en kemisk produkt, den som för in en kemisk produkt till Sverige eller den som för ut en kemisk produkt från Sverige. Enligt propositionen är det ca 300 primärleverantörer som på marknaden släpper ut ungefär 80 % av de över 70 000 kemiska produkterna som är registrerade i produktregistret. Kemikalieinspektionens ansvar bör som redovisas i propositionen inte omfatta tillsyn över krav som är relaterade till primärleverantörernas fysiska hantering av kemiska produkter, t.ex. behandling, förvaring och användning. Kemikalieinspektionen bör inte heller utöva tillsyn över riskhanteringsåtgärder och andra försiktighetsmått som vidtas i samband med primärleverantörernas fysiska hantering. Den tillsynen har nära anknytning till den tillsyn som utövas över verksamheten enligt 9 och 11 kap. miljöbalken, dvs. den verksamhetsanknutna tillsynen, och bör därför utövas av den myndighet som har tillsynen över verksamheten.

Länsstyrelsernas tillsyn över kemiska produkter

Länsstyrelserna har ett ansvar för kemikalietillsyn som är knutet till deras tillsyn över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Den tillsynen innebär en kontroll av verksamhetens miljöpåverkan, men omfattar inte någon kontroll av om de kemiska produkter som hanteras i verksamheten uppfyller gällande krav i fråga om t.ex. märkning och klassificering eller av om säkerhetsdatabladen uppfyller gällande bestämmelser. Utöver den till verksamheten knutna kemikalietillsynen har länsstyrelsen också ett renodlat ansvar för kemikalietillsyn som omfattar tillsyn över kemiska produkter. Detta ansvar är dock otydligt, och många länsstyrelser uppfattar sig sakna ett sådant ansvar. Utskottet anser att länsstyrelsernas kompetens bör tas till vara och att länsstyrelserna bör få ett tydligt ansvar för att bedriva produkttillsyn vid de verksamheter där länsstyrelserna redan bedriver verksamhetsanknuten tillsyn.

Från länsstyrelsens tillsynsansvar bör man enbart undanta den produkttillsyn som myndigheter på central nivå bedriver. Det innebär att ansvaret för att utöva tillsyn över att en verksamhet följer föreskrivna krav när det gäller hanteringen av kemiska produkter kommer att vara delat mellan

Kemikalieinspektionen och länsstyrelsen. Ansvar kommer att vara parallellt, men inte dubblerat, eftersom myndigheternas tillsynsansvar avser olika regler.

En stor del av tillsynen över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter har länsstyrelserna delegerat till kommunerna. I dag är det inte möjligt för länsstyrelserna att samtidigt delegera produkttillsynen för samma verksamhet. Utskottet instämmer i att regeringen bör göra en sådan delegation möjlig.

Kommunernas tillsyn över kemiska produkter

Precis som för länsstyrelserna bör kommunernas produkttillsyn som huvudregel följa tillsynsansvaret för verksamheten. Kommunernas ansvar för produkttillsyn bör inte vara dubblerat med Kemikalieinspektionens eller länsstyrelsens ansvar, vilket innebär att kommunen kommer att utöva produkttillsyn vid miljöfarliga verksamheter som inte kräver tillstånd eller vid tillståndspliktiga verksamheter om länsstyrelsen har överlåtit tillsynen. Precis som för länsstyrelsen kan tillsynen vara parallell med Kemikalieinspektionens tillsyn om verksamheten är en primärleverantör vars hantering både faller inom Kemikalieinspektionens ansvar och kommunens.

Med stöd av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken utövar kommunerna tillsyn över bl.a. detaljister och grossister som saluför och förvarar kemiska produkter. Den nuvarande lydelsen av 26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken innebär att kommunerna utövar tillsyn över hanteringen av kemiska produkter även om hanteringen sker vid en verksamhet som kommunen inte är skyldig att utöva miljö- eller hälsoskyddstillsyn över. Utskottet instämmer i att regeringen med stöd av bemyndigandet i 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken på förordningsnivå bör tydliggöra att kommunen ska behålla det tillsynsansvar över hanteringen av kemiska produkter som kommunen i dag har över verksamheter som inte kan anses miljöfarliga enligt definitionen i 9 kap. Detaljisters och grossisters verksamheter kan vara sådana verksamheter.

Enligt 26 kap. 3 § fjärde stycket miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om att den tillsynsmyndighet som regeringen bestämmer, efter begäran från kommunen, får överlåta åt en kommun att i ett visst avseende utöva en sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet. Med stöd av bemyndigandet har regeringen i tillsynsförordningen föreskrivit att tillsynen över viss miljöfarlig verksamhet får överlåtas från länsstyrelsen till kommunen. I samband med miljöbalkens införande ansåg regeringen att det fanns skäl för att, när ytterligare erfarenheter vunnits, överväga att föra över delar av tillsynen över tillverkare, importörer och andra leverantörer från Kemikalieinspektionen till kommunerna (prop. 1997/98:45, Del 2, s. 511). Mot bakgrund av att det finns kommuner som har bedrivit tillsyn över primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter, och som därför har erfarenhet av sådan tillsyn, anser utskottet i likhet med regeringen att det nu finns skäl att i tillsynsförordningen införa en möjlighet för Kemikalieinspektionen att

överlåta viss kemikalietillsyn till kommunerna. Samma krav bör gälla för en delegering av tillsynsansvar på kemikalieområdet som i dag gäller för överlåtelse av tillsyn över en verksamhet. Som anförs i propositionen bör delegeringen av tillsynsansvaret på kemikalieområdet i första hand komma i fråga för de kommuner som redan har bedrivit tillsyn över primärleverantörer och som har den erfarenhet och kunskap som krävs för tillsynen.

Riktlinjer för varutillsynen

I dag bedrivs tillsynen över farliga ämnen i varor som saluförs på den svenska marknaden till största delen av Kemikalieinspektionen. Det finns ingen samlad strategi för hur varutillsynen ska bedrivas.

Som regeringen anför bör Kemikalieinspektionen även fortsättningsvis vara den myndighet som har ett övergripande ansvar för all tillsyn över regler om utsläppandet på marknaden av varor som innehåller farliga ämnen. Till skillnad från produkttillsynen bör Kemikalieinspektionens varutillsyn omfatta alla aktörer i distributionskedjan. Utskottet instämmer i att tillsynen bör vara avgränsad till en sådan hantering som innebär utsläppande på marknaden i vid bemärkelse, dvs. saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Som anförs i propositionen är det inte realistiskt att lägga tillsynsansvaret för all tillsyn över begränsningsregler som rör varors utsläppande på marknaden hos Kemikalieinspektionen. Även om varutillsynen till stora delar bör ligga hos Kemikalieinspektionen bör kommunerna i egenskap av tillsynsmyndighet kunna ingripa vid uppenbara överträdelser av begränsningsregler som rör varor. Dubbla tillsynsansvar bör som huvudregel undvikas, men det finns skäl att göra avsteg från denna huvudprincip när det gäller varutillsynen.

Utskottet välkomnar regeringens avsikt att ge Kemikalieinspektionen i uppdrag att ta fram en strategi för varutillsyn för att se till att Kemikalieinspektionens och kommunernas dubbla tillsynsansvar utförs på ett sätt som innebär att myndigheternas delvis olika förutsättningar att bedriva tillsyn tas till vara och för att säkerställa en samverkan mellan Kemikalieinspektionen och kommunerna. Kemikalieinspektionen kan i en sådan strategi beskriva hur myndigheten avser att samverka med kommunerna i syfte att säkerställa en effektiv varutillsyn som inte orsakar onödiga kostnader för företagen.

Länsstyrelsernas ansvar för varutillsynen bör följa den verksamhetsanknutna tillsynen och omfatta tillsyn över hantering av varor som innebär fysisk befattning, dvs. inte utsläppande på marknaden. I de fall det är kommunen som utövar den verksamhetsanknutna tillsynen bör det vara kommunen i stället för länsstyrelsen som utövar varutillsynen.

Utskottets sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens lagförslag. I förslaget till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160) föreslår utskottet att regeringens lagförslag kompletteras med gällande SFS-nummer. Utskottet gör samma bedömningar som regeringen har redovisat i propositionen.

Reservationen

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Tillsynsorganisation på kemikalieområdet, punkt 2 (S, MP, V)
av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Jan-Olof Larsson (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Åsa Romson (MP) och Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:MJ13.

Ställningstagande

Reachutredningens slutbetänkande (SOU 2008:73) visade att det finns problem med den svenska kemikalietillsynen. Vi instämmer med de remissinstanser som anför att det behövs en mer övergripande översyn av det svenska tillsynssystemet.

Att enbart förstatliga delar av tillsynen löser inte problemet. Det visar erfarenheterna från djurskyddstillsynen. En närmare analys av problemen krävs. Vi noterar att Reachutredningen kom med en rad förslag angående tillsynen, som regeringen inte har behandlat.

Generellt finns två sätt att gå till väga. Man kan förstatliga tillsynen, som regeringen delvis föreslår i denna proposition, eller man kan vidta sådana åtgärder som gör att aktörerna tar det ansvar som de i princip har i det nuvarande systemet. Vi saknar en närmare analys av möjligheterna att stärka aktörernas ansvarstagande inom det nuvarande systemet. Sådana möjligheter skulle kunna vara ett tydligare uppdrag till länsstyrelserna och centralmyndigheterna att arbeta med tillsynsvägledning i vid mening, som diskuteras i Reachutredningen, eller att ge centralmyndigheterna möjligheter att ta över tillsynen från sådana kommuner som inte kan eller vill bedriva en adekvat tillsyn.

Om tillsynen förstatligas uppstår flera nackdelar. Det arbete som bedrivs av aktiva kommuner, t.ex. det arbete som Stockholm har bedrivit på kemikalieområdet, är av stor vikt för att utveckla nya lösningar och driva politiken framåt. Det är olyckligt om den dynamiken försvinner och om

tillsynen fjärras från medborgarna och näringslivet. Avstånden kan skapa praktiska problem. Det kan också uppstå problem i gränsdragningen mellan den tillsyn som ligger på staten och den som ligger kvar på kommunen.

Vi anser att regeringen ska genomföra den mer generella översynen av tillsynen som efterlysts av bl.a. flera utredningar och återkomma till riksdagen med ett mer genomarbetat förslag till tillsyn på kemikalieområdet.

Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:167 Kemikalietillsynen:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Följdmotionen

2009/10: MJ13 av Tina Ehn (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra den mer generella översynen av tillsynen som efterlysts av flera utredningar och återkomma till riksdagen med ett mer genomarbetat förslag till tillsyn på kemikalieområdet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 26 kap. 3, 5, 22 och 27 §§ samt 27 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas två nya paragrafer, 26 kap. 22 a och 22 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.3 §¹

Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, generalläkaren, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter), i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, *över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap.* och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Regeringen får *föreskriva* att den tillsynsmyndighet *regeringen bestämmer* får överlåta åt en kommun att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet, *om kommunen har gjort framställning om det.* Detta gäller inte *verksamhet* som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materialverk eller Försvarets radioanstalt.

Regeringen får *meddela föreskrifter* om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun *som begär det* att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet. Detta gäller inte *verksamheter* som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materialverk eller Försvarets radioanstalt.

¹ Senaste lydelse 1999:385.

5 §²

Regeringen får meddela föreskrifter om att *tillsynsbestämmelserna* ska gälla även i fråga om tillsyn över att *EG-förordningar* inom denna balks tillämpningsområde följs.

Regeringen får meddela föreskrifter om att *detta kapitel* ska gälla även i fråga om tillsyn över att *EU-förordningar* inom denna balks tillämpningsområde följs.

22 §³

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa. Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen.

Den som är skyldig att utföra undersökningen är skyldig att ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Om inte annat följer av 22 b § 2, ska den som är skyldig att utföra undersökningen ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Beslut om undersökning får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd.

22 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen.

22 b §

Den som har lämnat ett prov enligt föreskrifter meddelade med stöd av 22 a §

² Senaste lydelse 2008:240.

³ Senaste lydelse 2008:240.

1. ska ha rätt till ersättning för provet från den myndighet som provet lämnats till, om det finns särskilda skäl för det, och

2. behöver inte ersätta kostnaderna för provtagning och undersökning av prover, om det finns särskilda skäl för det.

27 §⁴

De som har tagit befattning med ärenden enligt denna balk eller *EG-förordningar* inom balkens tillämpningsområde eller i ett sådant ärende har utfört sådana undersökningar som anges i 22 § första stycket tredje meningen får inte obehörigen röja eller utnyttja vad de då har fått veta om affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets för-svar.

De som har tagit befattning med ärenden enligt denna balk eller *EU-förordningar* inom balkens tillämpningsområde eller i ett sådant ärende har utfört sådana undersökningar som anges i 22 § första stycket tredje meningen får inte obehörigen röja eller utnyttja vad de då har fått veta om affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets för-svar.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

27 kap.

1 §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av *EG-förordningar* inom denna balks tillämpningsområde. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av *EU-förordningar* inom denna balks tillämpningsområde. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

⁴ Senaste lydelse 2009:476.

⁵ Senaste lydelse 2008:240.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

2 §⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader.

Bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader finns också i 10 kap. 16 §, 25 kap. 8 § <i>och</i> 26 kap. 22 § andra stycket.	Bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader finns också i 10 kap. 16 §, 25 kap. 8 § <i>samt</i> 26 kap. 22 § andra stycket <i>och</i> 22 b § 2.
---	--

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
 2. Bestämmelserna i 26 kap. 3 § i sin äldre lydelse gäller för tillsyns-ärenden som inlets före ikraftträdandet.

⁶ Senaste lydelse 2007:660.

2 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160),
dels att 1 kap. 2 § och 7 kap. 2 och 7 §§ ska ha följande lydelse,
dels att 3 kap. 2 b § ska betecknas 3 kap. 2 c §,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 3 kap. 2 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

Om skyldigheter i vissa avseenden för andra än arbetsgivare och arbetstagare finns bestämmelser i 3 och 5 kap.

Om befälhavarens skyldigheter vid fartygsarbete finns bestämmelser i fartygssäkerhetslagen (2003:364).

I fråga om varor som är avsedda för konsumenter eller som kan antas komma att användas av konsumenter gäller också produktsäkerhetslagen (2004:451).

En bestämmelse om skyldighet för arbetsgivare att göra information om kemiska ämnen och beredningar tillgänglig finns i artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets

Bestämmelser om tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av ämnen, som sådana eller ingående i blandningar eller i varor, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr

¹ Senaste lydelse 2008:1387.

direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG².

3 kap.

2 b §

Regeringen får meddela föreskrifter i frågor som faller under Arbetsmiljöverkets tillsynsansvar om att 2 a § första och andra styckena ska gälla även i fråga om att följa Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG³.

7 kap.

2 §⁴

Arbetsmiljöverket utövar tillsyn enligt detta kapitel över att bestämmelsen i artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94

Regeringen får meddela föreskrifter om Arbetsmiljöverkets tillsyn enligt detta kapitel över att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning

² EUT L 396, 30.12.2006, s. 1 (Celex 32006R1907).

³ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1 (Celex 32006R1907).

⁴ Senaste lydelse 2008:261.

samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG följs.

(EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG följs⁵.

7 §⁶

Arbetsmiljöverket får gentemot den som har skyddsansvar enligt 3 kap. 2–12 §§, 5 kap. 3 § första stycket eller 6 § i detta kapitel *meddela* de förelägganden eller förbud som behövs

1. för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas, och

2. för att *artikel 35* i förordning (EG) nr 1907/2006 ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud *kan* Arbetsmiljöverket sätta ut vite.

Om någon inte följer ett föreläggande, får Arbetsmiljöverket besluta att rättelse ska ske på dennes bekostnad.

Om ett föreläggande har *meddelats* beträffande någon åtgärd *till* vilken det krävs bygglov, rivningslov eller marklov enligt plan- och bygglagen (1987:10) men sådant lov inte beviljas, upphör föreläggandet att gälla såvitt avser åtgärden.

Arbetsmiljöverket får gentemot den som har skyddsansvar enligt 3 kap. 2–12 §§, 5 kap. 3 § första stycket eller 6 § i detta kapitel *besluta* de förelägganden eller förbud som behövs

2. för att *de bestämmelser* i förordning (EG) nr 1907/2006 *som omfattas av Arbetsmiljöverkets tillsynsansvar* ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud *får* Arbetsmiljöverket sätta ut vite.

Om ett föreläggande har *beslutats* beträffande någon åtgärd *för* vilken det krävs bygglov, rivningslov eller marklov enligt plan- och bygglagen (1987:10) men sådant lov inte beviljas, upphör föreläggandet att gälla såvitt avser åtgärden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

⁵ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1 (Celex 32006R1907).

⁶ Senaste lydelse 2008:934.

3 Förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § fartygssäkerhetslagen (2003:364) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §¹

Transportstyrelsen utövar, om något annat inte anges, tillsyn enligt denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen när det gäller

1. fartyg och deras utrustning, drift, lastning, lossning och säkerhetsorganisation,
2. säkring av last som ännu inte har förts ombord,
3. rederiers säkerhetsorganisation, och
4. arbetsmiljön ombord.

När det gäller inspektion enligt 8 § utövas tillsyn även av Kustbevakningen i den utsträckning som Transportstyrelsen beslutar i samråd med Kustbevakningen.

I frågor som avser arbetsmiljön ska tillsynen också avse att arbetsmiljölagen (1977:1160), lagen (1998:958) om vilotid för sjömän och föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar *samt artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG följs. Sådan* tillsyn utövas i samverkan med Arbetsmiljöverket.

I frågor som avser arbetsmiljön ska tillsynen också avse att arbetsmiljölagen (1977:1160), lagen (1998:958) om vilotid för sjömän och föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar *följs.*

¹ Senaste lydelse 2008:1378.

Tillsynen ska också avse de delar av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG som omfattas av tillsynsansvar enligt föreskrifter meddelade med stöd av arbetsmiljölagen (1977:1160).

Tillsyn enligt tredje och fjärde styckena utövas i samverkan med Arbetsmiljöverket.

Bestämmelser om tillsyn av livsmedelshandlingen finns i livsmedelslagen (2006:804).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen (1977:1160) i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2009/10:170 *Föreslagen lydelse*

7 kap.

7 §

Arbetsmiljöverket får gentemot den som har skyddsansvar enligt 3 kap. 2–12 §§, 5 kap. 3 § första stycket eller 6 § i detta kapitel *meddela* de förelägganden eller förbud som behövs

1. för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas, och

2. för att *artikel 35* i förordning (EG) nr 1907/2006 ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud *kan* Arbetsmiljöverket sätta ut vite.

Om någon inte följer ett föreläggande, får Arbetsmiljöverket besluta att rättelse ska ske på dennes bekostnad.

Om ett föreläggande har *meddelats* beträffande en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov enligt plan- och bygglagen (2010:000) men sådant lov inte beviljas, upphör föreläggandet att gälla i fråga om den åtgärden.

Arbetsmiljöverket får gentemot den som har skyddsansvar enligt 3 kap. 2–12 §§, 5 kap. 3 § första stycket eller 6 § i detta kapitel *besluta* de förelägganden eller förbud som behövs

2. för att *de bestämmelser* i förordning (EG) nr 1907/2006 *som omfattas av Arbetsmiljöverkets tillsynsansvar* ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud *får* Arbetsmiljöverket sätta ut vite.

Om ett föreläggande har *beslutats* beträffande en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov enligt plan- och bygglagen (2010:000) men sådant lov inte beviljas, upphör föreläggandet att gälla i fråga om den åtgärden.